

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Wybrane zmiany uwarunkowań formalno-prawnych na rynku energii elektrycznej w Polsce 2024/2025

Unijna reforma rynku energii elektrycznej (EMD)

Electricity Market Design (EMD):

- Rozporządzenie 2024/1747 z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenia 2019/942 i 2019/943 w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej (**rozporządzenie EMD**);
- Dyrektywa 2024/1711 z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniająca dyrektywy 2018/2001 i 2019/944 w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej (**dyrektywa EMD**);

Najistotniejsze elementy rozporządzenia EMD:

- **dwukierunkowe kontrakty różnicowe** jako podstawowa forma systemów wsparcia cenowego dla OZE i energii jądrowej;
- promowanie rozwoju rynku **PPA**;
- określenie potrzeb w zakresie **elastyczności** systemu elektroenergetycznego;
- rozwiązania w zakresie **mechanizmów mocowych**:
 - mechanizmy mocowe jako **strukturalny element** rynku energii elektrycznej, usprawnienia dot. procedur ich stosowania;
 - możliwość zastosowania czasowej **derogacji** od limitu emisyjnego w rynku mocy w przypadku zidentyfikowanych niedoborów mocy w systemie elektroenergetycznym.

Rynek Mocy – działania krajowe

Ocena rynku mocy:

- do końca 2024 r., Rada Ministrów przekaze ocenę do Sejmu (termin ustawowy);
- ocena zawiera:
 - analizy bezpieczeństwa dostaw,
 - ocenę funkcjonowania rynku mocy oraz
 - rekomendację co do przyszłości rynku mocy;
- ankieta dot. rynku energii i rynku mocy – V/VI 2024 r., udział wzięło 121 podmiotów reprezentujących zarówno sektor wytwarzania, DSR, magazyny, jak i operatorów, odbiorców końcowych (w tym przemysłowych) oraz organizacje pozarządowe;
- MKiŚ zbiera uwagi, stanowiska i opinie uczestników rynku i think tanków.

Rynek Mocy – działania krajowe

Derogacja:

- **Warunki brzegowe mechanizmu:**

a) jednostki wytwórcze niespełniające limitów emisji mogą zawrzeć maksymalnie roczne umowy mocowe na okresy dostaw od 1/07/2025-31/12/2028;

b) takie umowy mogą być zawierane:

- dopiero **po zakończeniu pierwotnych procesów rynku mocy** (aukcje główne i aukcje dodatkowe);
- gdy **po przeprowadzeniu pierwotnych procesów rynku mocy pozostaje luka** w pokryciu zapotrzebowania niepozwalająca rozwiązać problemu z wystarczalnością;

- **konieczność uzyskania zgody na derogację ze strony KE;**

- **wniosek państwa członkowskiego zawiera również:**

a) **ocenę wpływu odstępstwa** pod względem emisji gazów cieplarnianych oraz na przejście w kierunku energii ze źródeł odnawialnych, większej elastyczności, magazynowania energii, elektromobilności i odpowiedzi odbioru;

b) **plan z celami pośrednimi** dotyczący odchodzenia od udziału zdolności wytwórczych wysokoemisyjnych w mechanizmach zdolności wytwórczych do dnia wygaśnięcia odstępstwa, w tym plan pozyskania niezbędnych zdolności zastępczych zgodnie z orientacyjną krajową trajektorią ogólnego udziału energii ze źródeł odnawialnych oraz ocenę barier inwestycyjnych powodujących brak wystarczających ofert w konkurencyjnym procesie przetargowym (ryнку

Unijna reforma rynku energii elektrycznej (EMD) – c.d.

Najistotniejsze elementy dyrektywy EMD:

- **Ochrona i wzmacnianie pozycji konsumentów:**
 - **ochrona odbiorców wrażliwych i dotkniętych ubóstwem energetycznym**, w tym przed wstrzymaniem dostaw energii elektrycznej;
 - wspólne ramy funkcjonowania **sprzedaży rezerwowej**;
 - dostęp odbiorcy do ofert **umów na określony czas i stałą cenę**;
 - prawo odbiorcy do posiadania **dotkownego licznika** (np. na potrzeby pompy ciepła, punktu ładowania EV)
 - ramy do stosowania systemów **dzielenia się energią**;
 - **zarządzanie ryzykiem** przez sprzedawców energii elektrycznej (budowa bezpiecznego portfela).
- **Lepsza gotowość na przyszłe kryzysy cenowe:**
 - określenie unijnych ram dla **ogłoszenia kryzysu** w przypadku bardzo wysokich cen na hurtowych rynkach energii elektrycznej i gwałtownego wzrostu cen detalicznych;
 - w trakcie kryzysu cenowego możliwość stosowania przez państwa członkowskie interwencji dot. cen energii elektrycznej w celu ochrony gospodarstw domowych (w tym odbiorców wrażliwych i dotkniętych ubóstwem energetycznym), a także małych i średnich przedsiębiorstw.

Unijna reforma rynku energii elektrycznej (EMD) – c.d.

W ramach rozporządzenia i dyrektywy EMD:

- **przejrzystość i usprawnienia procesu przyłączania do sieci elektroenergetycznych:**
 - publikacja i aktualizacja przez OSP i OSD informacji o mocy przyłączeniowej dostępnej dla nowych przyłączy, o kryteriach stosowanych do jej obliczania oraz na temat statusu i sposobu rozpatrywania wniosków o przyłączenie;
 - współpraca OSD i OSP przy publikowaniu informacji na temat mocy przyłączeniowych;
 - zapewnienie użytkownikom systemu możliwości elektronicznego wnioskowania o przyłączenie do sieci.

KPO:

Reforma G1.2.2 - Usunięcie barier dla integracji OZE z sieciami elektroenergetycznymi

Kamień milowy G14G - Wejście w życie aktów ustawodawczych (i nie ustawodawczych) zwiększających przejrzystość procesu przyłączania do sieci elektroenergetycznych i ułatwiających ten proces.

| Reforma przyłączy

Dalsze usprawnienia w zakresie przyłączy mające na celu:

- optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury (w tym ułatwienia dla przyłączania magazynów energii i OZE);
- zwiększenie transparentności dostępności mocy przyłączeniowych;
- uproszczenie procesu przyłączeniowego i zwiększenie liczby obiektów możliwych do przyłączenia;
- usprawnienie procesu planowania rozwoju sieci elektroenergetycznej i czasu przyłączenia.

Unijna reforma rynku energii elektrycznej – REMIT 2*

W ramach rozporządzenia REMIT 2:

- rozszerzenie zakresu produktów energetycznych objętych zakresem REMIT – produkty o cechach produktów rynku energii i rynku finansowego;
- uszczegółowienie obowiązków informacyjnych uczestników rynku wobec ACER;
- zwiększenie kompetencji ACER m.in. w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawach REMIT o charakterze transgranicznym (min. dwa państwa członkowskie UE) we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi.

*Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1106 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1227/2011 i (UE) 2019/942 w odniesieniu do poprawy ochrony Unii przed manipulacjami na hurtowym rynku energii, rozporządzenie 2024/1106;

Inicjatywy UE w 2025 r.

Planowane inicjatywy na poziomie UE:

- prace nad aktami wykonawczymi i delegowanymi:
 - przyjęcie nowego kodeksu sieci dot. odpowiedzi odbioru (NC DR (network code demand response)) obejmujący wszystkie zasoby elastyczności, tj. zmianę poboru mocy, magazynowanie oraz wytwarzanie rozproszone;
 - zmiana kodeksów sieci dot. alokacji zdolności przesyłowych FCA i CACM – m.in. praca nad rozwiązaniami dla rynków terminowych (huby);
 - zmiana kodeksu operacyjnego SO GL;
 - zmiana kodeksów przyłączeniowych (NC RfG, NC DC i NC HVDC);
- ew. rozpoczęcie prac nad zmianą rozporządzenia 2019/941 w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej (II poł. 2025 r.);
- przegląd obszarów rynkowych (bidding zone review).

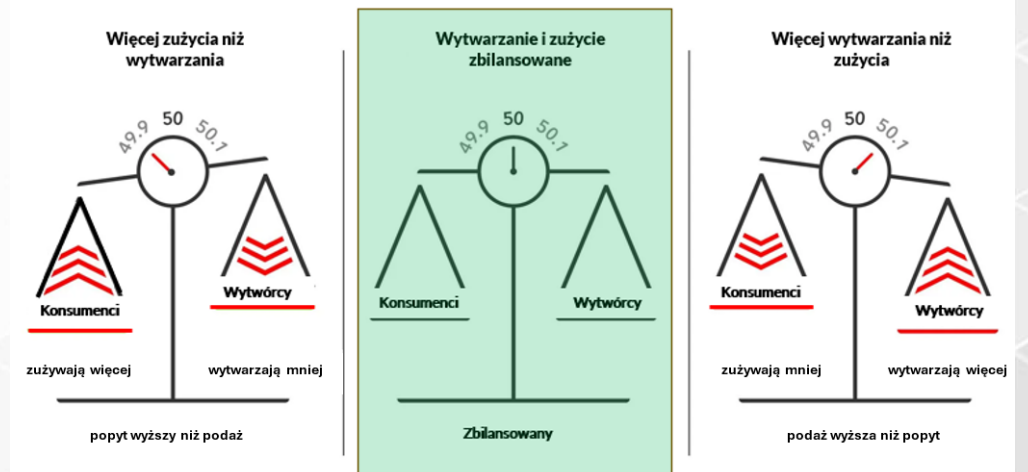

Inicjatywy UE w 2025 r.

Planowane raporty ACER:

- II raport dot. odpowiedzi odbioru i barier ograniczających rozwój DSR w UE;
- nowy raport dot. taryf sieciowych w UE;
- monitoring rynku energii elektrycznej i gazu;
- analiza dot. wpływu i ewolucji umów PPA;
- aktualizacje dot. analiz bezpieczeństwa i wystarczalności zasobów.

Bilansowanie – równowaga pomiędzy wytwarzaniem energii elektrycznej i jej zużyciem

Priorytety na poziomie unijnym

Zmiany instytucjonalne w UE w 2024 r.

- Proces wyboru nowego składu Komisji Europejskiej (KE):
 - kandydaci na komisarzy zaprezentowani przez Przewodniczącą U. von der Leyen 17.09.2024
 - T. Ribera (ES) - wice-przewodnicząca KE ds. czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji, komisarz ds. konkurencji;
 - D. Jorgensen (DK) – komisarz ds. energii;
 - W. Hoekstra (NL) – komisarz ds. klimatu;
 - P. Serafin (PL) – komisarz ds. budżetu;
 - przesłuchania kandydatów w PE (październik-listopad 2024);
 - powołanie nowej KE ok. grudnia 2024 r.
- Priorytety nowej KE:
 - **bezpieczeństwo**
 - **konkurencyjność**, w tym konkurencyjność międzynarodowa przemysłu UE (zapowiedź „Clean Industrial Deal”)

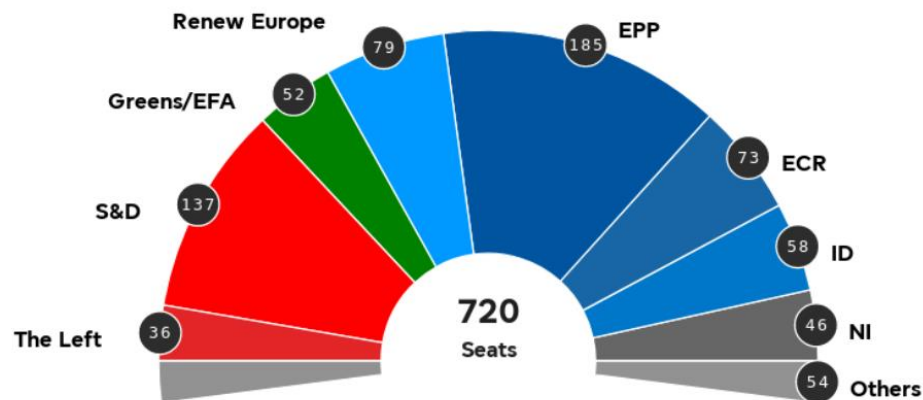

Prezydencja PL w Radzie UE (I połowa 2025 r.)

- **bezpieczeństwo energetyczne** wśród priorytetowych tematów
- Planowane posiedzenia Rady TTE (ministrowie ds. energii) – marzec i czerwiec 2025 r.

Nowy skład Parlamentu Europejskiego

Wyniki wyborów do PE w 2024 r.:

Komisje w PE istotne z punktu widzenia energetyki:

- **ITRE** – Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii;

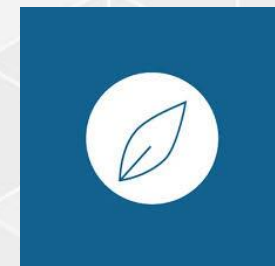
Komisja ITRE ma wiodącą rolę w zakresie **polityki energetycznej** oraz tworzenia i funkcjonowania wewnętrznego **ryнку energii**.

Przewodniczący: Borys **BUDKA** (grupa EPP, Polska)

- **ENVI** – Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

Komisja ENVI tworzy ramy legislacyjne dla realizacji **celów klimatycznych**. Komisja ENVI opiniuje także kwestie dotyczące klimatu pozostające we właściwości innych komisji, np. ITRE.

Przewodniczący: Antonio **DECARO** (grupa S&D, Włochy)

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Dziękuję za uwagę!